Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Vogit de cal Valentinet

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Torrent del Prat
Alçada:	315

Coordenades:

Latitud:	41.6397
Longitud:	1.81553
UTM Est (X):	401353
UTM Nord (Y):	4610451

Classificació

Número de fitxa	08053-610
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Abandonat i deteriorat per la manca d'aigua i d'ús.
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08052A001000450000OD
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dc., 24/05/2017 - 02:00

Descripció

Restes d'un antic vogit, també anomenat vogi o bogit, que servia per treure l'aigua del pou i poder així omplir la bassa o safareig del costat. Està situat al vessant dret del torrent de cal Cileta, en un camp conreat d'ordi. Des del Pla del Masroig es pot veure la bassa, de planta quadrangular, feta de pedra i arrebossada per la part interior. Està situada en la zona més planera, i per sota mateix hi ha la caseta del pou i les estructures amb pilars de maó i biga de ferro del vogit. Hi resten també les rodes dentades que a partir del moviment circular d'una perxa empesa per la bèstia, feia funcionar el vogit i extreure l'aigua del pou que es transvasava a la bassa.

Observacions:

En alguns indrets, aquest aparell i estructura rep el nom de sínia o sènia, que ve a ser el mateix i té el mateix objectiu. Vogir significa giravoltar, mentre que sínia, de l'àrab "saniya" significa pou d'on la roda treu l'aigua per regar.
No massa lluny, resseguint el torrent des d'aquest punt, pel mateix nivell, hi ha en direcció nord-oest la bassa amb el pou de cal Valentinet amb la data gravada a la bassa de 1931. Uns metres més endins, hi ha una segona bassa de planta circular amb una caseta de pou construïda arran del torrent, al qual s'hi pot accedir per uns escalons de pedra probablement de del mateix propietari.

Història

Els bogits o sínies, han estat un dels elements més característics i importants en el desenvolupament agrícola d'un poble. Es troben als camps i hortes, a prop de torrents, al costat de pous poc profunds, d'entre 6 a 10 metres de fondària. El mecanisme és relativament senzill, a partir d'una màquina composta per torn, politja o manovella, construïdes de ferro ja que acostumaven a estar a la intempèrie. Per tal de fer-les funcionar, calia un matxo que enganxat a la travessa, donava voltes i accionava el moviment de les dues rodes dentades. D'aquesta manera, una cadena s'enfonsava al pou i feia pujar l'aigua fins a la bassa o safareig. Aquí quedava emmagatzemada per ser emprada pel pagès que a través del bunó la distribuïa per l'hora a través del rec principal o a través d'un sistema de regs i sifons.

Bibliografia

http://toponimsdecastellbell.blogspot.com.es

Image not found or type unknown